

האקדמיה ללשון העברית

לַמֵּד לְשׁוֹן

סדרה 22 חדשה

אדר ב'-אייר התשנ"ו
(אפריל-מאי 1997)

בהוצאת המזכירות המדעית
ערכה רחל סליג

אֶפְרוּט

גם בלא ניקוד: אפרוט

הסקת מסקנה לוגית מקבוצת הנחות מסוימת;
בשימוש הכללי המשמע דומה - הסקה מן הכלל
אל הפרט.
הפועל: אֶפְרֹט (באנגלית: deduce, deduct).

■ דדוקציה (באנגלית: deduction)

אֶכְלוּל

גם בלא ניקוד: אכלול

הסקת כללים על פי עובדות נתונות; בשימוש הכללי
המשמע דומה - הסקה מן הפרט אל הכלל.
הפועל: אֶכְלֹל (באנגלית: induce).

■ אינדוקציה (באנגלית: induction)

אֶפִּין

בלא ניקוד: אפיין

תכונה אופיינית המבחינה פרט או קבוצה מפרטים
או מקבוצות אחרות.
האל"ף מנוקדת בקמץ קטן ונהגית בתנועת o.
צורת הרבים: אֶפִּינִים.

■ (characteristic: באנגלית)

הִדּוּד

בלא ניקוד: הידוד

פעולת גומלין.
שם התואר: הִדּוּדִי (באנגלית: interactive).
בשימוש הכללי אינטראקציה היא פֶּעֶלֶת גּוּמְלִין.

■ אינטראקציה (באנגלית: interaction)

האל"ף במילים אפרוט, אכלול, היא אות שנוספה לשורש. ההשראה להוספת
האל"ף היא משמות ומפעלים הנגזרים ממילים במשקל אֶפְעֶלָה, כגון אבטחה,
אבחנה, אכזבה. ממילים אלו נגזר שורש בעל ארבע אותיות, ובראשן האות
אל"ף: א-ב-ט-ח, וממנו למשל מֶאֱבֹטֶחַ; א-ב-ח-ן, וממנו למשל אֶבְחֹן,
א-כ-ז-ב, וממנו למשל הֶתְאֶכְזֵב.
משקל אֶפְעֶלָה הוא שם הפעולה הארמי של בניין אֶפְעֵל, ויש טעם להשתמש
בו בעברית החדשה בצד שם הפעולה העברי, הֶפְעֶלָה, רק אם יש צורך בבידול
משמעויות. לדוגמה אבטחה (באנגלית: security, defense) לעומת הבטחה;
אבחנה (דיאגנוזה בלעז) לעומת הבחנה, שהיא הבדלה בין דבר לדבר.

מילים שמוצאן בלעז והמסתיימות בסיומת יָה - כאשר האות שלפני הסיומת
הזאת מנוקדת בשווא, כגון גאומטְרייה - הסיומת מנוקדת בחיריק (לפני
היו"ד), והיו"ד דגושה: גאומטְרִיָה; בכתוב חסר הניקוד היו"ד נכפלת:
גאומטרייה (היו"ד האחת לציון החיריק [i] והנוספת לציון היו"ד הנשמעת).
דוגמאות אחרות: אינדוקציה, דדוקציה, אינטראקציה, פונקציה,
קונקורדנציה, אנרגיה, סימטרייה, פנסיה.

כאשר האות שלפני הסיומת יָה מנוקדת בתנועה אחרת (ולא בשווא), כגון
אבולוציה - הסיומת מנוקדת בשווא (לפני היו"ד): אבולוֹצִיָה. בכתוב חסר
הניקוד נכתבת יו"ד אחת (בשל סמיכותה לאם קריאה, ה"א): אבולוציה.
דוגמאות אחרות: אוטונומיה, טכנולוגיה, אופוזיציה, אימפריה, גאודזיה.

החלטה זו התקבלה בישיבת המליאה של האקדמיה ביום כ"ט בסיוון התשנ"ד (8 ביוני 1994).

המונחים המובאים בעלון הזה הם לקט מן המילון למונחי הבינה המלאכותית, שאושר במליאת
האקדמיה, ויצא לאור בשנת התשנ"ז בהוצאת האקדמיה ללשון העברית.

תן דעתך